

जलयुक्त शिवार अभियानातून मौलझरी तलावाची सिंचन क्षमता 400 हेक्टर

ना. सुधीर मुनगंटीवार यांचा पुढाकार व अधिकाऱ्यांच्या कल्पकतेने 35 वर्षांनंतर शेतकऱ्यांना मिळाले पाणी !

चंद्रपूर, दि. 3 नोव्हेंबर- सत्ता परिवर्तनानंतर आजारी सिंचन प्रकल्प पूर्ण क्षमतेने कार्यरत करून सिंचन वाढविण्याच्या मुख्यमंत्री ना.देवेंद्र फडणवीस यांच्या संकल्पाला चंद्रपूरमध्ये पाठबळ मिळाले आहे. राज्याचे वित्त,नियोजन व वने मंत्री तथा चंद्रपूरचे पालकमंत्री ना. सुधीर मुनगंटीवार यांनी पुढाकार घेतल्यामुळे जलयुक्त शिवार अभियानात 400 हेक्टर सिंचन क्षमता एका बंद पडलेल्या तलावाने वाढवली आहे. अधिकाऱ्यांच्या कल्पकतेला शासन-प्रशासनाची मिळालेली साथ यामधून हा चमत्कार चंद्रपूर जिल्ह्यात साकारला गेला आहे.

साधारण चाळीसी ते पन्नासीमध्ये गेलेल्या पिढीला चंद्रपूर-मुल राज्यमार्गावर असणारा मौलझरी लघू पाटबंधारे तलाव आठवत असेल. 1972-73 मध्ये या तलावाच्या बांधकामाला सुरुवात करण्यात आली. सन 1983 मध्ये या तलावाच्या धरण पाळीचे काम पूर्ण करण्यात आले. या तलावातून 400 हेक्टर सिंचन क्षेत्र ओलिताखाली येईल, अशी स्वप्न या भागातील नागाळा, महादवाडी, गोंडसावरी या गावांना पडली होती. मात्र दरवर्षी येणारा पाऊस तलाव भरून काढायचा. पण काही दिवसातच धरण पाळीतून 35 वर्ष सतत पाणी वाहून जात होते.

त्यामुळे या तीनही गावातील नागरिक सातत्याने काहीतरी उपाययोजना होऊन पाणी साठेल यासाठी लोकप्रतिनिधींच्या मागे लागत होते. मौलझरी लघू पाटबंधारे तलाव व त्यासाठी करण्यात येणा-या प्रत्येक उपाययोजनेबाबत या काळात आणखी एक व्यक्ती सातत्याने विधानसभेमध्ये लढत होता. ते होते तत्कालीन आमदार सुधीर मुनगंटीवार !

2014 मध्ये सत्ता परिवर्तन झाल्यानंतर मात्र मुनगंटीवार यांनी आपल्या जुन्या मागणीसाठी पुन्हा एकदा या तलावाबाबत काय करता येईल? यासाठी अधिकाऱ्यांना विचारमंथन करायला सांगितले. पाटबंधारे विभागाचे चंद्रपूर जिल्ह्याचे कार्यकारी अभियंता राजेश सोनोने यांनी तलावाच्या धरण पाळी खालून होणारी गळती थांबविण्याकरिता सिमेंट ग्राउंटींग करण्याचा प्रस्ताव पुढे ठेवला. हा प्रस्ताव पुढे ठेवताना त्यांनी चंद्रपूर जिल्ह्यामध्ये अशा पद्धतीचा एका ठिकाणी केलेला यशस्वी प्रयोग पालकमंत्र्यांना सांगितला.

वेगवेगळ्या पातळीवर जलसंपदा व अन्य विभागातील कोणीही यासाठी पैसा द्यायला तयार नव्हते. पण याच काळात राज्यामध्ये मुख्यमंत्री ना.देवेंद्र फडणवीस यांनी जलयुक्त शिवारचा बिगुल वाजविला. चंद्रपूर जिल्ह्यामध्ये ना.मुनगंटीवार यांनी मोठ्या प्रमाणात जलयुक्त शिवार अभियानाला सुरुवात केली. कार्यकारी अभियंता सोनोने यांचा प्रस्ताव मान्य करण्याचा निर्णय अशा वेळी आमदार ना.सुधीर मुनगंटीवार यांनी

घेतला. 27 मार्च 2017रोजी सिमेंट ग्राउंटींगच्या कामाला सुरुवात करण्यासाठी भूमिपूजन झाले. मात्र अनेकांच्या मनात शंका होती हा प्रयोग देखील यशस्वी होतो की नाही... !

27 मार्चला भूमिपूजन झाले आणि त्यानंतर चार महिन्यापर्यंत पाळीच्या मध्यभागातून तीन समांतर रंगांमध्ये जलरोधी खंदकाच्याही खाली खडकांमध्ये सरासरी चार मीटर खोलीपर्यंत मशीन द्वारे ड्रिलिंग करून सिमेंट ग्राउंटींग करण्यात आले. सिमेंट ग्राउंटींग म्हणजे धरणाच्या बांधामध्ये हातपंपला करतात तसे जमीनीत मशीनने छिद्र करणे व या ड्रिलिंगमधून मशीनने दाब देत आत मध्ये सिमेंटचे पाणी सोडायचे. यामुळे या खडकांमध्ये भेगा राहिलेल्या आहेत त्या भागामध्ये सिमेंट जाऊन बसते. त्यामुळे या धरणाची भिंत कायमस्वरूपी अभेद्य झाली असून आता पुढच्या अनेक वर्षांपर्यंत या धरणामधून पाणी लिकेज अर्थात पाण्याची गळती होणार नाही. गेल्या चार महिन्यात या प्रकल्पातून पहिल्या 200 हेक्टर पर्यंतच्या उत्तम प्रकारे नहराच्या(पाटाच्या) पाण्याद्वारे सिंचित करण्यात आले. केवळ अडीच कोटीच्या दुरुस्ती खर्चातून पहिल्याच वर्षी सव्वा कोटी मूल्याचे पीक या परिसरातील नागरिकांना घेता आले.जलयुक्त शिवार योजनेतील या चमत्काराला प्रत्यक्ष पाहण्यासाठी आज जेव्हा पत्रकारांनी या परिसराला भेट दिली. तेव्हा या परिसरातील लाभार्थी असणारे अनेक शेतकरी भरभरून बोलत होते.

जलयुक्तला ' चांदा ते बांदा ' ची मदत देऊ : सुधीर मुनगंटीवार

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी महाराष्ट्रापुढे ठेवलेल्या या महत्वाकांक्षी प्रकल्पाला चंद्रपूर जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणात यश मिळाले आहे. मौलझरी तलाव हे त्याचे उत्तम उदाहरण आहे. कल्पक व धाडसी अधिकाऱ्यांच्या पाठीशी आपण कायम असतो. हा प्रकल्प पुनर्जिवित करण्यासाठी गेली अनेक वर्षे मी लढा दिला आहे. त्यामुळे या प्रकल्पासाठी कुठलीही निधीची कमतरता पडू देणार नाही. जलयुक्त शिवार योजनेतून या प्रकल्पाचे काम पूर्णत्वास गेले आहे. या प्रकल्पाच्या विस्तारीकरणासाठी व परिपूर्णतेसाठी चांदा ते बांदा योजनेतूनही निधी दिला जाईल. हा प्रकल्प पुढच्या वर्षी आणखी पूर्ण क्षमतेने कार्यरत होईल अशी,मला आशा असल्याचे मुनगंटीवार यांनी स्पष्ट केले आहे.

प्रयोगाला मान्यता मिळाल्याचा आनंद : राजेश सोनोने

या प्रकल्पाबद्दल बोलताना कार्यकारी अभियंता राजेश सोनोने यांनी अधिकाऱ्यांच्या प्रयोगशीलतेला कल्पक नेतृत्वाने पाठबळ दिल्याचा हा चमत्कार असल्याचे सांगितले. गेली अनेक वर्षे या जिल्ह्यांमध्ये काम करताना ही उपाययोजना सुचवली होती. यावर निधी कोठून खर्च करायचा आणि ही योजना यशस्वी होईल का ? असा प्रश्न करून आपली बोळवण होत होती. मात्र पालकमंत्र्यांनी या प्रयोगावर विश्वास ठेवत पाठबळ दिल्याने आज सत्य पुढे आल्याचे त्यांनी सांगितले.